

Hotărârea CNCD privind condițiile improprii de activitate a unor copii cu nevoi speciale

Hotărârea nr. 102/06.03.2013

Dosar nr.: 8A/2012

Petiția nr.: 4771/02.10.2012

Pentru: Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

Reclamați: Consiliul Județean Prahova

Obiect: activitatea copiilor cu nevoi speciale din Centrul Școlar Special Ploiești se desfășoară în condiții improprii (imobil impropriu)

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1.1. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, cu sediul în București, Pța. Valter Mărcăineanu, nr. 1-3, sector 1

I. 2. Denumire și domiciliu reclamați

2.1. Consiliul Județean Prahova, cu sediul în Ploiești, Bd. Republicii, nr. 2-4, jud. Prahova

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Având în vedere prevederile art. 19 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000, republicată, și prevederile art. 13 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.Of. nr. 346 din 8 mai 2008, articole de presă precum și adresele părinților copiilor cu dizabilități, elevi ai Centrului Școlar Special Ploiești, transmise la CNCD prin e-mail, Colegiul director s-a autosesizat prin adresa nr. 4771/02.10.2012.

2.2. Astfel, Colegiul director a luat la cunoștință de condițiile improprii în care copii cu dizabilități sunt nevoiți să-și desfășoare activitatea. Datorită umidității și a mușcăturii de la demisolul clădirii, conducerea unității a fost nevoită să mute clasele de la acel nivel la nivelul superior, respectiv parter, asta însemnând o supra aglomerare a claselor, lucru impropriu pentru copii cu dizabilități.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Consiliul Județean Prahova a fost citat prin adresa nr. 5137/22.10.2012 la sediul C.N.C.D. pentru audieri în data de 12.11.2012. La termen stabilit reclamatul nu s-a prezentat.

3.3. Prin rezoluția nr. 1/02.10.2012 s-a dispus efectuarea de investigații la Centrul Școlar Special Ploiești și Consiliul Județean Prahova. La data de 10.10.2012 s-a desfășurat investigația CNCD. Raportul de investigație s-a depus la dosar.

3.4. De asemenea, Colegiul a solicitat punctual de vedere al Centrului Școlar Special Ploiești, Inspectoratul Școlar Județean Prahova și Primăriei municipiului Ploiești.

IV. Susținerea părților

Susținerea reclamatului

4.1.1. Consiliul Județean Prahova depune la dosar documente din care reies următoarele: imobilele în care și-a desfășurat cursurile unitatea de învățământ special nr. 1 Ploiești au fost restituite în natură proprietarilor (sentința civilă nr. 100/2004 și nr. 855/2005 ale Tribunalului Prahova). Astfel, în septembrie 2011, Centrul s-a mutat în clădirea din str. F., nr. 1, clădire unde a funcționat Școala cu clasele I-IV Unirea Ploiești.

4.1.2. Din documentele transmise de Consiliul Județean Prahova reiese faptul că această clădire, în care Centrul Școlar Special își desfășoară activitatea începând cu anul școlar 2011, a fost în administrarea Primăriei Ploiești. Prin hotărârea nr. 145/26.08.2010 a C.J. Prahova imobilul a fost trecut în administrarea acestuia în vederea asigurării spațiului necesar funcționării Centrului.

4.1.3. De asemenea, CJ Prahova depune la dosar corespondența purtată cu societatea care a efectuat lucrările de reparație și cu proiectantul lucrării.

4.1.4. Din raportul de investigație depus la dosar reies următoarele:

- în momentul efectuării lucrărilor de renovare nu au întâmpinat probleme cu pânza freatică de sub școală; conform legislației în vigoare în cazul lucrărilor de reabilitare a unui imobil nu este obligatorie efectuarea unui studiu geotehnic (studiu care ar fi putut evidenția existența pânzei freatice aproape de demisolul clădirii);

- în urma sesizărilor conducerii Centrului Școlar Special Ploiești cu privire la infiltrațiile din demisolul clădirii, Consiliul Județean a sesizat Apa Nova Ploiești; prin adresa nr. 12644/20.09.2012 Apa Nova Ploiești susține că în urma verificărilor efectuate la fața locului s-a constatat că nu există nicio pierdere pe rețeaua publică de apă potabilă din zona imobilului și nici pe rețeaua interioară a acestuia; ținând cont de cele constatate precum și de faptul că în zona unității școlare pânza freatică se află la un nivel ridicat (cca 3,5 m față de cota terenului natural) Apa Nova a considerat că infiltrațiile din demisolul clădirii provin din pânza freatică;

- C.J.P. a propus conducerii Centrului Școlar Special Ploiești ca, pe timpul desfășurării lucrărilor de refacere a imobilului din str. F., nr. 1, elevii să fie mutați într-o nouă locație; prin adresa nr. 2160/19.10.2012 conducerea Centrului Școlar Special Ploiești a comunicat Consiliului Județean Prahova că în urma ședinței consiliului de administrație al școlii din data de 9.10.2012 nu s-a aprobat soluția mutării în locația din str. R., nr. 4, ci s-a optat pentru recompartimentarea spațiului sălii de mese și a holului principal de la parterul clădirii;

- în condițiile în care Centrul Școlar Special Ploiești s-ar muta în str. R., nr. 4, Consiliul Județean Prahova va asigura transportul elevilor prin înființarea unei noi linii de autobuz.

Punctul de vedere al Inspectoratului Școlar Județean Prahova

4.2.1. ISJ Prahova susține că problemele apărute la demisolul clădirii au fost comunicate inspectoratului de către conducerea unității școlare atât verbal cât și în scris. Astfel, prin adresa nr. 34250/10.09.2012, conducerea centrului precizează faptul că firma solicitată să remedieze deficiențele apărute la demisolul clădirii nu și-a manifestat niciun interes, deși lucrările de reabilitare erau în perioada de garanție.

4.2.2. Totodată, ISJ Prahova susține că directorul Centrului i-a solicitat sprijinul în identificarea unor soluții pentru începerea anului școlar în bune condiții. Astfel, în perioada imediat următoare ISJ și CJ Prahova au colaborat pentru a găsi soluții, în regim de urgență, soluții de remediere a deficiențelor apărute la demisol cât și pentru identificarea altei locații potrivite pentru desfășurarea activităților elevilor.

Variantele propuse școlii de către ISJ Prahova și CJ Prahova au fost: re compartimentarea sălii de mese, a holului principal sau mutarea într-un spațiu nou reabilitat, proprietate privată.

4.2.3. Hotărârea Consiliului de Administrație al școlii a fost în favoarea re compartimentării sălii de mese, lucrare care și s-a realizat.

Punctul de vedere al Școlii Gimnaziale Speciale nr. 1 Ploiești

4.3.1. Conducerea centrului susține că igrasia și mucegaiul au apărut în demisolul clădirii (6 săli de clasă, 3 cabinete, centrală termică, 2 magazii), în perioada aprilie-mai 2012. La nivelul unității școlare au fost întreprinse acțiuni de igienizare, de aplicare a unor soluții de stopare a mucegaiului, realizându-se o rezolvare temporară.

4.3.2. Începând cu luna iunie s-a cerut sprijinul Consiliului Județean pentru identificarea unor soluții tehnice, în scopul remedierii problemelor apărute la demisol (adresele nr. 1585/25.06.2012 și nr. 1473/18.07.2012).

Răspunsul CJP, primit în data de 16.08.2012, menționează faptul că s-a emis o adresă către firma de construcții, care a realizat reabilitarea, solicitându-i remedierea de urgență a problemelor.

În data de 28 august, unitatea școlară a solicitat DSP Prahova efectuarea unei analize aeromicroflore.

4.3.3. Având în vedere faptul că nu s-a întreprins nicio măsură/lucrare de remediere a spațiilor până la data de 10.09.2012, s-au trimis alte adrese către CJ Prahova și ISJ Prahova prin care s-au cerut soluții pentru începerea în bune condiții a anului școlar.

4.3.4. În urma discuțiilor purtate cu reprezentanții ISJ Prahova și cu membrii Consiliului profesoral s-a decis în data de 17 septembrie organizarea claselor pe nivele de vârstă și număr de elevi, astfel încât activitatea școlară să se desfășoare cât mai adecvat, doar la parterul clădirii. Activitatea în sistem simultan la cele 6 clase a fost aprobată până la rezolvarea spațiilor.

4.3.5. Având în vedere variantele de soluționare identificate, în data de 9 octombrie Consiliul de Administrație al școlii a hotărât re compartimentarea sălii de mese în favoarea unei noi mutări într-o locație greu accesibilă, cu statut de chirie.

Punctul de vedere al Primăriei Ploiești

4.4.1. Primăria municipiului Ploiești susține că în data de 20.10.2010 între municipiul Ploiești și Consiliul Județean Prahova a fost încheiat protocolul de predare-primire a imobilului în cauză. În acest proces de predare primire nu sunt consemnate aspecte cu privire la existența pânzei freatice și a umidității excesive în demisolul clădirii.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reține condițiile improprii în care copiii cu dizabilități din Centrul Special nr. 1 Ploiești sunt nevoiți să desfășoare cursurile .

5.2. În drept, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură reclamatul a cunoscut condițiile de umiditate excesivă de la demisolul clădirii atunci când a alocat imobilul pentru o categorie de copii cu nevoi speciale și astfel a încălcat dreptul copiilor la condiții normale de studiu, condiții care sunt firești [art. 2 alin. (1) și art. 10 lit. h) din O.G. nr. 137/2000, republicată].

5.3. Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de art. 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă”.

5.4. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.

5.5. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director reține că pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

d) Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

5.6. Urmare investigației și actelor existente la dosare, Colegiul director reține că imobilele în care și-au desfășurat cursurile copii cu nevoi speciale, au fost retrocedate prin Sentințele civile nr. 100/2004 și nr. 853/2005. În anul 2010, imobilul din str. Făgăraș, imobil în care își desfășura activitatea Școala cu Clasele I-VIII George Coșbuc și care a fost desființată prin decizia ISJ Prahova nr. 605/2010, a fost trecut din domeniul public al municipiului Ploiești în domeniul public al jud. Prahova și în administrarea Consiliului Județean Prahova.

Astfel, începând cu 1 septembrie 2011, Centrul Special Ploiești a fost mutat în acest imobil, în vederea desfășurării cursurilor.

Colegiul reține, de asemenea, că imobilul în cauză a fost renovat pentru începerea anului școlar, însă în lunile aprilie - mai 2012, conducerea Centrului a fost nevoită să desființeze clasele de la demisolul clădirii, întrucât umezeala excesivă, igrasia și mucegaiul nu mai permiteau desfășurarea activității în condiții normale. Prin desființarea claselor de la demisol s-a creat o supra aglomerare a claselor de la nivelul superior.

Colegiul reține și apărările reclamatului, prin care arată că nu a știut de existența unei pânze freatice în acea zonă, că a sesizat firma răspunzătoare de lucrare în vederea remedierii situației precum și intenția de a identifica o soluție, respectiv de a muta Centrul într-un alt imobil, temporar.

5.7. Având în vedere cele de mai sus, Colegiul este ținut să constate că o categorie defavorizată de persoane, în speță copiii cu nevoi speciale din care foarte mulți cu dizabilități, își desfășoară activitatea școlară în condiții improprii. În acest sens, se ia în calcul, pe lângă mirosul de mucegai irespirabil, și faptul că directorul unității a fost nevoit să închidă sălile de la demisol și să "înghesuie" copii în celelalte clase de la următorul nivel, respectiv parter. Problema care se pune în această situație este legată de procesul educațional care devine greoi, de situația copiilor, care datorită afecțiunilor de care suferă, devin agitați și frustrați de situația nou creată. Prin prisma nevoilor speciale acești copii au nevoie de spațiu, iar pentru crearea acestui spațiu în care fiecare colectiv de elevi să-și desfășoare activitatea independent, conducerea Centrului a ales compartimentarea sălii de mese.

În aceste condiții, Colegiul nu poate să nu rețină faptul că umiditatea de la demisolul clădirii era cunoscută de autorități, chiar dacă nu se cunoștea existența pânzei freatice în zonă. Astfel, consecințele ce urmau să apară erau previzibile.

5.8. Analizând aceste aspecte, Colegiul consideră că reclamatul, respectiv Consiliul județean Prahova, ca și administrator al imobilului, putea și trebuia să soluționeze cu celeritate această problemă. De asemea, potrivit art. 16 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 actualizată, Consiliul Județean a avut la dispoziție un termen de 5 ani în care trebuia să găsească o soluție, respectiv un imobil corespunzător pentru această categorie de elevi.

Colegiul director nu poate lua act de legitimitatea demersului părții reclamate de a muta Centrul într-un alt imobil, întrucât imobilul a fost considerat nepotrivit pentru acești copii, după opinia Consiliului profesoral, care a optat pentru recompartimentarea sălii de mese, și după opinia echipei de investigație a CNCDD.

5.9. În consecință, Colegiul director constată că mutarea unor copii cu nevoi speciale într-o clădire în care umiditatea și mirosul de mucegai persistă de ani de zile, reprezintă un comportament discriminatoriu bazat pe criteriul dizabilității și duce la încălcarea prevederilor art. 2 alin. (1) și art. 10 lit. h) din O.G. nr. 137/2000 republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu 5 voturi pentru și un vot împotriva, ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor art. 2 alin. (1) și art. 10 lit. h) din O.G. nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. Recomandă reclamatului să depună toate diligențele necesare pentru a remedia situația pentru anul școlar ce va veni, în sensul identificării unui imobil care să corespundă nevoilor unei categorii defavorizate de elevi.

3. Prezenta hotărâre se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință: Asztalos Csaba Ferenc, Cazacu Ioana, Haller István, Lazăr Maria, Panfile Anamaria, Stanciu Claudia